

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

โครงการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

ระหว่าง

๑๒ กระทรวง ๑ หน่วยงาน

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล ระหว่าง ๑๒ กระทรวง ๑ หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข และกรุงเทพมหานคร

ปัจจุบันสถานการณ์ปัญหาสังคมมีความซับซ้อนมากขึ้น รวมทั้งวิกฤตเศรษฐกิจ การเข้าถึงบริการภาครัฐ กระบวนการยุติธรรม และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 ส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยเฉพาะครอบครัวยากจนที่มีคนเปราะบางจะได้รับความเดือดร้อนมากกว่ากลุ่มอื่น **ความเปราะบางเป็นแนวคิดที่มีความเป็นพลวัตมากกว่าความยากจน ในการจัดความยากจนในสังคมไทยให้หมดไป จะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าหากมีครัวเรือนจำนวนมากยังคงเปราะบางอยู่ การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางในปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยการแก้ปัญหาแบบบูรณาการเพื่อการมองปัญหาให้รอบด้านในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม** เนื่องด้วยการแก้ไขปัญหาย่างยั่งยืนจำเป็นต้องวิเคราะห์ให้เห็นถึงสาเหตุของปัญหา โดยสาเหตุของปัญหาอาจไม่ได้มาจากมิติทางสังคมแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังคงเกี่ยวกับมิติอื่น ๆ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงจำเป็นต้องอาศัยการให้ความสำคัญกับการบูรณาการการแก้ปัญหาและความร่วมมือจากหลายภาคส่วนเพื่อให้การดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางเกิดความยั่งยืน

โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เจตนารมณ์ในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ จัดทำขึ้นจากความร่วมมือกันของทุกฝ่ายที่มีความมุ่งมั่นและเห็นความสำคัญในการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของประชาชนในประเทศ รวมถึงการพัฒนาคนทุกช่วงวัย เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๔๗/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

/เรื่อง การจัดตั้ง...

เรื่อง การจัดตั้งศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) และเพื่อตกลงร่วมกันในการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อบุรณาการในการช่วยเหลือประชาชนกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนให้ครอบคลุมในทุกมิติแบบองค์รวม และให้สามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการ รวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง เพื่อให้สามารถอยู่ในครอบครัวได้อย่างมั่นคงมีความสุข และยั่งยืน ด้วยการบูรณาการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และประเทศชาติอย่างยั่งยืน

ข้อ ๒ วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อบุรณาการความร่วมมือในการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางให้ครอบคลุมทุกมิติแบบองค์รวม

๒.๒ เพื่อให้กลุ่มเปราะบางสามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการ รวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง และให้ครอบครัวมั่นคงมีความสุข สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๒.๓ เพื่อให้มีฐานข้อมูลกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนระดับประเทศที่เกิดจากการบูรณาการข้อมูลจากทุกหน่วยงาน

ข้อ ๓ นิยามครัวเรือนเปราะบาง

ครัวเรือนเปราะบาง หมายถึง ครัวเรือนที่มีรายได้น้อย ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและมีบุคคลที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือจากคนอื่น เช่น ครอบครัวยากจนที่มีเด็กเล็ก แม่เลี้ยงเดี่ยว ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยติดเตียงมีปัญหาที่อยู่อาศัย จำเป็นต้องร่วมกันพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มดังกล่าวอย่างเร่งด่วน จริงจัง และต่อเนื่อง

ข้อ ๔ ขอบเขตความร่วมมือ

๔.๑ สำนักนายกรัฐมนตรี

ประสานและขับเคลื่อนในงานประชาสัมพันธ์และการสื่อสารสังคม การตรวจติดตามแบบบูรณาการการเป็นศูนย์บริการรับฟังความคิดเห็น การมีส่วนร่วม และรับเรื่องราวร้องทุกข์ตลอดจนปัญหา ความเดือดร้อนอื่นของประชาชน

๔.๒ กระทรวงมหาดไทย

ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน สนับสนุนการบูรณาการข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการชี้เป้า เพื่อแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือครัวเรือนกลุ่มเปราะบางในหมู่บ้าน/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานราก ให้มีความมั่นคง มีเสถียรภาพ ด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต (Way of Life)

๔.๓ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สนับสนุนข้อมูลกลุ่มเปราะบางเพื่อการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลรายครัวเรือน รวมถึงวางแผนการให้ความช่วยเหลือ และพัฒนาระบบการให้ความช่วยเหลือให้สามารถเข้าถึงสวัสดิการ โดยมีอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ติดตามครอบครัวกลุ่มเปราะบางอย่างต่อเนื่อง และใช้กลไกสภาองค์กรชุมชนตำบลขับเคลื่อนกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และพัฒนาคุณภาพชีวิต

๔.๔ กระทรวงศึกษาธิการ

ส่งเสริม สนับสนุนการดูแลกลุ่มเปราะบางให้เข้าถึงระบบการศึกษาทุกระดับ ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และการอาชีวศึกษา รวมถึงการทำงานร่วมกับครอบครัวกลุ่มเปราะบางให้เด็กได้ศึกษาต่อ เน้นการสร้างคุณค่าให้กับการศึกษา และสร้างเครือข่ายสังคมดูแลและช่วยเหลือเด็กนอกระบบการศึกษา

/๔.๕ กระทรวง...

๔.๕ กระทรวงกลาโหม

สนับสนุนกำลังพลและยุทธโศปกรณ์ช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ดีขึ้น ตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน และตามศักยภาพของหน่วย เมื่อได้รับการประสาน

๔.๖ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้กับกลุ่มเปราะบางในชุมชน สนับสนุนการจัดกิจกรรมกีฬาเยาวชน กีฬาเพื่อมวลชน และกิจกรรมนันทนาการ เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายและ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในชุมชน และการพัฒนาระดับทักษะให้กับแรงงานในภาคการท่องเที่ยว

๔.๗ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้กับกลุ่มเปราะบาง ถ่ายทอดองค์ความรู้ และใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม บูรณาการการพัฒนาระบบข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่ การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย รูปแบบของปัญหากลุ่มคนเปราะบางและนำไปสู่การสร้างโมเดลความช่วยเหลือ ตลอดจนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อยกระดับเศรษฐกิจและสังคม

๔.๘ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สนับสนุนการเสริมสร้างองค์ความรู้ในด้านการเกษตรและการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อพัฒนาอาชีพ และสร้างรายได้แก่เกษตรกรที่เป็นกลุ่มเปราะบาง และส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่เป็นกลุ่มเปราะบาง ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถช่วยเหลือกันในการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดที่จะช่วยสร้างความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืน

๔.๙ กระทรวงพาณิชย์

ส่งเสริมการตลาด ดูแลราคาสินค้าเกษตร รายได้เกษตรกรกลุ่มเปราะบาง พัฒนาคุณภาพสินค้าชุมชน จัดหาช่องทางจำหน่าย รวมถึงสร้างศักยภาพเชิงพาณิชย์ให้กับชุมชน

๔.๑๐ กระทรวงแรงงาน

การให้บริการจัดหางานในประเทศให้แก่ประชาชนกลุ่มเปราะบาง เพื่อให้มีงานทำและมีรายได้ ตลอดจนการแนะแนวอาชีพและส่งเสริมการประกอบอาชีพโดยการพัฒนาฝีมือแรงงานให้แก่ประชาชน กลุ่มเปราะบาง ให้มีความรู้ ความสามารถในสาขาอาชีพต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งนี้ เป็นไปตามแผนการพัฒนาฝีมือแรงงานที่ตกลงร่วมกันภายใต้ภารกิจที่เหมาะสม

๔.๑๑ กระทรวงวัฒนธรรม

ส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และเทศกาลประเพณี ถนนสายวัฒนธรรม รวมถึงส่งเสริมการพัฒนาสินค้า ผลิตภัณฑ์ ดนตรี ศิลปะ หัตถกรรม สื่อ และกิจกรรม ทางวัฒนธรรมเพื่อสนับสนุนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น และทุนทางวัฒนธรรมมาต่อยอด สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการใช้หลักการ บวร เป็นพลังขับเคลื่อนการนำหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการสืบสานวัฒนธรรมที่ดีงาม เพื่อพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของชุมชน

๔.๑๒ กระทรวงสาธารณสุข

ยกระดับระบบสุขภาพให้คนไทยทุกคนครอบคลุมมีหมอประจำตัวสามคน บูรณาการสร้างระบบสาธารณสุขที่เหมาะสมสำหรับคนไทยและทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย

๔.๑๓ กรุงเทพมหานคร

การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว การรักษาพยาบาล การจัดการศึกษา รวมถึงการสังคมสงเคราะห์ และการส่งเสริมอาชีพ

ข้อ ๕ การรักษาความลับ

ทุกฝ่ายจะใช้ข้อมูลที่ได้รับตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้เท่านั้น โดยตกลงร่วมกันว่าจะรักษาข้อมูลดังกล่าวไว้เป็นความลับโดยเคร่งครัด และไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์อื่นนอกจากที่ระบุไว้ในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ รวมทั้งไม่นำไปให้หน่วยงานหรือบุคคลอื่น นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากทุกฝ่ายก่อน ทั้งนี้ ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลส่วนบุคคลจึงขอให้เก็บรักษาและควบคุมการใช้ข้อมูลให้เป็นไปตามกฎหมายและวัตถุประสงค์อย่างเคร่งครัด

ข้อ ๖ การดำเนินงาน

การดำเนินงานของทุกฝ่ายตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือดังกล่าวข้างต้น ให้อยู่ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้องของแต่ละฝ่าย ซึ่งบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ถือเป็นภารกิจที่ต้องบูรณาการการทำงานร่วมกัน หากสถานการณ์และนโยบายมีการเปลี่ยนแปลงสามารถปรับปรุง ทบทวน และแก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์และนโยบายนั้นโดยความยินยอมร่วมกันของทุกฝ่าย

ข้อ ๗ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข และหรือเพิ่มเติมบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้จะต้องได้รับความยินยอมทุกฝ่าย ทั้งนี้ ให้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรให้ทุกฝ่ายทราบและเห็นชอบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน โดยจัดทำเป็นบันทึกแก้ไขเพิ่มเติมแนบท้ายบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ และให้ถือว่าการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้

ข้อ ๘ ระยะเวลาความร่วมมือ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป โดยมีกำหนดระยะเวลาความร่วมมือ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘) ทุกฝ่ายอาจตกลงกันเป็นหนังสือเพื่อยุติความร่วมมือการดำเนินงาน ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ได้ โดยความเห็นชอบของทุกฝ่าย

สิทธิบอกเลิกความร่วมมือ ให้ทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งแก่ทุกฝ่ายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน จึงจะมีสิทธิบอกเลิกบันทึกข้อตกลงความร่วมมือได้

ข้อ ๙ การแก้ไขปัญหา

หากเกิดปัญหาหรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ทุกฝ่ายจะร่วมพิจารณาหาแนวทางแก้ไขเพื่อให้ได้ข้อยุติโดยเร็ว

/บันทึกข้อตกลง...

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้จัดทำขึ้น ๑๓ ฉบับ โดยมีข้อความถูกต้องตรงกัน ทุกฝ่ายได้อ่านพิจารณา
ข้อความ และเข้าใจรายละเอียดโดยตลอดแล้ว เห็นว่าถูกต้องตรงตามเจตนารมณ์ทุกประการ จึงได้ลงนามร่วมกันไว้
เป็นหลักฐานสำคัญ โดยเก็บรักษาไว้ฝ่ายละ ๑ ฉบับ และให้มีผลปฏิบัติร่วมกัน ตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป

(นายสุภัทร จำปาทอง)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

พลเอก

(ณัฐ อินทรเจริญ)
ปลัดกระทรวงกลาโหม

(นายโชติ ตราชู)
ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(ศาสตราจารย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล)
ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(นายทองเปลว กองจันทร์)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(นายบุญฤทธิ์ กัลยาณมิตร)
ปลัดกระทรวงพาณิชย์

(นายสุทธิ สุโกศล)
ปลัดกระทรวงแรงงาน

(นางยุพา ทวีวัฒนะกิจบวร)
ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

(นายเกียรติภูมิ วงศ์รจิต)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

(นางศิลปสวย ระวีแสงสูรย์)
ปลัดกรุงเทพมหานคร

(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

(นางพัชรี อาระยะกุล)
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์